

vanfelig for noget Menneske at dømme om. Det finder ofte Sted, navnlig i Kjøbenhavn, at Folk indfinde sig hos en Sagsfører med en Sag, og at han lader sig overtale og mange Gange tigge til at se paa den. Naar man saa ser, at det Hele er Vanvid, siger man det til Vedkommende, som maasse slet ikke forstaar Sagen eller forstaar, hvad man siger til ham, og mangen Gang ikke erindrer sin egen Forklaring. Vilde man nu gaa den Vej, her er foreslaaet, saa vilde det næsten føre til, at man maatte have autoriserede Bøger, hvor der ikke blot førtes Regnskab over hver Dre, der er gaaet ind og ud, men hvor det maatte forlanges af Sagsføreren, at han skulde føre Bog over, hvem der henvendte sig til ham, notere, naar Folk kom, og hvad der var talt med dem om hver Gang; og det maatte saa være som en offentlig Protokol. Sæt, at en Mand f. Ex. for et Aar siden har været hos En med en Sag, som man tilsidt gav ham tilbage, fordi man mente, at der Intet var at gjøre ved den, og han saa ved Leilighed maasse finder paa, at der dog havde været Noget at gjøre den Gang, eller en Anden siger det til ham, og han saa klager til Sagsførerraadet. Man vil da i en Sag, som ikke har stor Betydning og ikke har været Rets-sag, ikke mere kunne huske det Mindste af, hvad man har sagt derom. Maasse kan man, naar man faar Papirerne og faar Leilighed til at se dem igjennem, faae en Mening om Sagen og komme til at tænke sig nogenlunde, hvad man kunde have sagt den Gang, og det vil da blive den Oplysning, man vil kunne give. Saaledes vilde disse Ord give Anledning til Upaalidelighed med Hensyn til, hvad der er sagt, og Anledning til overordentlig store Vanfeligheder. Forholdet vil derved blive i høi Grad vanfeliggjort. Derfor er min Stilling den, at man ganske rolig bestemmer sig til at lade dette Lovforslags 1ste, 3die og 4de Afsnit udgaa; saa beholdt man 2det Afsnit, nemlig §§ 22, 23 og 24. Hvis den ærede Justitsminister stattede om dem, og saa vedblev det som hidtil, at det var undergivet Domstolene og Justitsministeriet, og skulde man ikke altid synes saa godt om det, kunde det dog være, at det nok alligevel vil være bedre, end naar dette her vedtages; det aabner langt større Mulighed for, at Ubemidlede kunne blive Sagsførere, og det giver en ligejaa god Garanti for Publikum. Naar Sagsførerraadet tages ud af Loven, vil jeg sige, at et Sagsførerraad, som her udarbejdede en saadan Lov i sin egen Interesse, vilde jeg tage meget i Betænkning at lade min Sag bedømme af. Det siger jeg aabenlyst. Til den ærede Justitsminister vil

jeg henstille, om det ikke vil være rigtigt at udvide Stifterrettens Myndighed i Konkursboer og maasse forbyde Sagsførerne at være executores testamenti og udføre det, som mange Gange er knyttet dertil.

Bjørnbaa: Det er kun nogle ganske enkelte Bemærkninger, jeg vil gjøre. Den ærede Justitsminister mente, at det, som Sagsførerne væsentligt have at gjøre med, er Ordningen af Saan og lignende Forhold, og det blev ogsaa bekræftet af den sidste ærede Taler, men naar det er Tilfældet — og det tror jeg forøvrigt ogsaa for en meget væsentlig Del er deres Hovedbesjæftigelse og giver dem deres Hovedfortjeneste — indser jeg ikke, hvorfor ikke hvert eneste fornuftigt Menneske, der har praktisk Kjenndskab til disse Forhold og er tilstrækkelig inde i hele den Lovgivning, som angaar de Spørgsmaal, skulde kunne være min Fuldmægtig paa det Omraade. Jeg indser ikke, hvad en Uddannelses-tid paa maasse 15 Aar — en Studeretid paa 10 Aar og en Prøvetid paa 5 Aar — skal være til for at skrive Dokumenter for mig ved en Eiendomshandel, ordne et Saan for mig i en Kreditforening eller noget Saadant. Jeg vilde snarere tænke mig, at naar jeg har mig nogenledes fornuftigt ad, burde og skulde jeg kunne gjøre den Slags Ting selv, og jeg tror ikke, at den Tid er saa fjern, da en meget stor Del Mennesker ville kunne gjøre den Slags Ting selv langt bedre end de allerbedste Studerede. Hvad jeg frygter for paa alle disse praktiske Omraader, er disse theoretiske Mennesker, som have siddet fra Barndommen med Næsen i en Bog og have været unddragne fra det Praktiske lige fra deres første Barndom og kun ad theoretisk Vej ere blevne bekendte dermed. Dem frygter jeg mere for end for almindelige praktiske Folk, og derfor kan jeg meget godt gaa med til det, som den ærede sidste Taler nævnte. Det vil jeg netop sige til ham, at jeg kunde gaa med til at gjøre det fuldstændig frit, saaledes at Sagsførervirksomheden ikke rummede nogenjohelst Eneret, men at jeg skulde have Lov til at betro mig til Enhver, som jeg havde Øyst og Mod til at betro mine Sager til, og lade ham være min Fuldmægtig paa hvilketjohelst Omraade. Jeg kan ikke indse, at der kunde være Nogetjohelst i Veien derfor. Har jeg Øyst til at betro mig til Folk, som ikke due til Noget, bliver det min egen Sag. Har derimod en Sagsfører Noget forud, er han den Dygtigste og Kyndigste, henvender jeg mig selvjohelst til ham. Jeg betragter dette Forhold affurat som Forholdet til en